

Piles i bateries, els residus oblidats

A Catalunya només reciclem el 34% dels dos milions de quilos de piles que gastem cada any. Una campanya de l'Agència de Residus de Catalunya explica com cal tractar aquests residus, que molts ciutadans aboquen per error al contenidor gris.

Dossier de Gemma Aguilera

Una petita pila del nostre rellotge pot contaminar fins a 600.000 litres d'aigua si no la dipositem en el lloc correcte quan ja no funciona. Si tenim en compte que a Catalunya cada any es consumeixen gairebé 2.000 tones de piles de tota mena, però que només se'n recullen per reciclar i tractar el 34% (655 tones), de seguida ens podem fer una idea del mal que pot produir al nostre entorn el fet de llençar a les escombraries les piles del comandament a distància o fins i tot la bateria

del mòbil que ja no funciona. Amb el 66% de les piles que no es reciclen, una tercera part es queden a casa oblidades i la resta van a parar, erròniament, al contenidor gris de rebuig.

Si llencem les piles i bateries al contenidor gris, estem fent que un residu que pot contenir substàncies perilloses i materials valuosos i escassos no arribi a la planta de reciclatge adequada. Interrompre aquest circuit implica posar en perill el medi ambient, perquè les piles contenen diversos tipus de materials pesats que s'alliberen com

el cadmi, el crom, el mercuri, el plom, el zinc, el manganès i el liti, substàncies que també causen perjudicis a la nostra salut quan arriben a la cadena alimentària a través de l'aigua. En casos extrems, però no descartables, aquesta contaminació pot ser letal, ja que els minerals perillosos s'acumulen sobretot en la medul·la òssia i al cervell.

Més enllà de consideracions ambientals i de salut, no reciclar correctament aquests materials té costos econòmics que acaben revertint en tota la societat, perquè estarem malbaratant uns

recursos escassos i valuosos que des de les instal·lacions de tractament de piles es podrien recuperar i tornar a posar en circulació com a matèria base per a la producció de nous productes. Un fet rellevant que cal tenir molt en compte, perquè la utilització de materials reciclats en la cadena de producció és molt més sostenible i econòmica que l'extracció de nous minerals.

Què se'n fa, de les piles?

Quan les piles arriben a una planta de tractament són emmagatzemades per posar en marxa de forma immediata un sistema per mitjà del qual es trituren mecànicament per obtenir-ne l'escòria fèrrica i no fèrrica, el paper, el plàstic i la pols de pila. Les tres primeres fraccions es valoritzen directament, i la pols de pila segueix diferents processos per recuperar-ne els metalls que conté. En total, després de passar per la planta de reciclatge s'aconsegueix recuperar fins a un 75% dels materials que conté una pila. De fet, una part dels costos del reciclatge que assumeixen les administracions públiques corre a càrrec dels mateixos productors si aquests no posen a disposició del client els seus propis punts de recollida per al posterior tractament, des que l'any 2009 una directiva comunitària de la UE va establir que els fabricants es corresponsabilitzessin de la recollida, el tractament i el reciclatge de productes.

Campanya necessària

El cert és que no tenim massa excuses per no gestionar correctament les piles i acumuladors gastats. A Catalunya hi ha més de 10.000 punts de recollida de piles usades repartits per tot el territori, entre supermercats, hipermercats, botigues d'electrònica i deixalleries de Catalunya. I Pilagest, la planta de reciclatge de piles de Catalunya, té una capacitat de tractament de quinze tones de piles botó a l'any. Resulta xocant que només reciclem el 34% d'aquests materials, més encara quan

som un país amb un elevat índex de reciclatge de la resta de matèries. A tall d'exemple, els ciutadans de Catalunya han aconseguit situar-se entre els tres primers països europeus en reciclatge d'envasos domèstics, amb 220.000 tones recollides, i a dia d'avui el 87% dels

ELS CATALANS NOMÉS RECICLEM CORRECTAMENT EL 34% DE LES PILES I ACUMULADORS

ciutadans separen tots o quasi tots els residus domèstics diàriament.

El camí d'Europa

En reciclatge de piles i acumuladors som encara una mica lluny de l'objectiu que marca la UE, que considera necessari arribar al 45% de reciclatge d'aquests materials durant el 2015. En aquest sentit, la col·laboració ciutadana i institucional és imprescindible per continuar en

el camí de l'estalvi i de les oportunitats de desenvolupament econòmic que el reciclatge ofereix. De fet, a finals del 2014 l'Agència de Residus de Catalunya va posar en marxa una campanya dirigida a la ciutadania i a les escoles, Apilo XII, per –aprofitant que durant les festes nadalenques el consum de piles es dispara– conscienciar els catalans de la importància de reciclar aquests materials. A hores d'ara la campanya continua activa i es preveu que a finals d'any el percentatge de reciclatge de piles i acumuladors s'acosti molt més als estàndards marcats per la UE. Perquè ens en fem una idea, el mercat europeu mou cada any prop de 800.000 tones de bateries d'automòbils, 190.000 tones de bateries industrials i 160.000 tones de piles i acumuladors portàtils, segons dades de la Comissió Europea.

La pilota del reciclatge de piles i acumuladors és a la teulada dels consumidors. Els mitjans per recollir i reciclar aquests materials estan disponibles i múltiples campanyes han escampat tota la informació necessària. Tot i així, el 66% de les piles que consumim són a casa o al contenidor gris... Tothom s'ha de posar les piles. ●